

# yttbehandling

Det finns en lång rad olika behandlingstyper som var och en har sina egna unika egenskaper. Här följer information kring de mest vanligt förekommande typerna samt våra synpunkter kring dem. I vissa fall ingår behandlingstypen i art wood collection, medan vissa behandlingsprodukter får representeras av andra leverantörer.

## olja

Detta är utan tvekan den behandlingsform som är mest omtyckt. Detta beror delvis på den varma nyans och färg den ger de flesta träslag, men även för att man hela tiden har möjlighet att hålla golvet fräscht och snyggt. Till skillnad från ett lackat golv där ytan gradvis blir mer och mer slitet tills man helt enkelt får slipa om golvet och göra ny behandling.

Givetvis innebär ett oljat golv att ett visst mått av regelbundet underhåll måste utföras för att ytan skall ge fullgott skydd mot förslitning.

Innan oljning utförs skall vanligtvis parkettgolvet slipas. Normalt sett slipas golvet med två olika papperskvaliteter ner till korn 100 alt 120 för bästa resultat. Denna slipning innebär att alla ojämnheter försvinner samt att träets yta får rätt täthet

innan oljan läggs på.

Oljans uppgift förutom att skapa en vacker färg är givetvis att skapa ett slitstark yta. Man skall således slita på oljan och inte själva träet.

För att ett oljat trägolv skall bibehålla sina ursprungliga egenskaper och utseende är det viktigt att underhåll regelbundet utförs. Behovet av underhåll kan skilja mycket, helt beroende på vilken miljö och slitage som råder. Underhållet är däremot en relativt enkel och snabb operation. Belöningen är ett golv som år ut och år in kan se lika snyggt och fräscht ut.

På marknaden förekommer den en mängd olika oljeprodukter, med olika kemisk uppbyggnad. Dock gäller som regel att man använder linolja som grund ingrediens. Innehållet kan även variera beroende på vad fabrikanter önskar av sin produkt. Genom att tillföra naturliga hartser kan man t ex öka produkten slitstyrka. Oljorna kan i de allra flesta fall pigmenteras i en stor mängd olika färger (se exempel sidan 52).

Även om det förekommer flera olika typer av oljor på marknaden så anser vi att den viktigaste faktorn för att åstadkomma ett gott resultat,

är att arbetet utförs av kunnigt folk på ett korrekt sett. Det är därför viktigt att man anlitar folk med kunskap kring oljning för att resultatet skall bli fullgott. Vidare anser vi att det är viktigt att bibehålla ansvarskedjan dvs. att man använder samma leverantör av golvet som ytbehandlingen etc. På detta vis skapas enklare en garanti om problem skulle uppstå.

Det har i många år förekommit så kallade UV oljor dvs. oljor som används då man önskar färdigoljad parkett från fabrik, och på så sätt minimera arbetet vid läggningstillfället. Den erfarenhet vi har av denna metod är att dessa golv som regel har en känslig yta på så sätt att om den slits ner så att ytan försvinner, är det mycket svårt att återställa ytan.

Vidare kan man aldrig skapa en lika fin och jämn yta då en parkett är färdig oljad från fabrik eftersom den viktiga parkettslipningen då faller bort.



## Lack

Precis som för oljan så förekommer det en rad olika produkter på marknaden. Lackernas egenskaper skiljer sig beroende på vilken miljö de är tänkta att fungera i. Sammantaget gäller dock idag att de gamla spritlackernas tid är förbi och vi idag använder vattenbaserade produkter istället. Övergången från lösningsmedelsbaserade produkter till

de vattenbaserade var inte helt lätt och det förekom en stor kvalitetskillnad i början. Idag är situationen givetvis en helt annan. Lackerna som används idag har en stor slitstyrka och dessutom erbjuds en rad olika nivåer av glans, allt från helt matta varianter till högblanka. Vidare erbjuds lacker med olika färgton och det är dessutom i vissa fall möjligt att kombinera en oljad yta med lack. Lacken har en fördel genom att inte behöva samma under-

håll som oljan. Däremot är det svårare och i vissa fall omöjligt att återställa ytan då skada eller extremt slitage uppstått. Ytan slits helt enkelt år från år tills det är dags att slipa om golvet och utföra ny ytbehandling.

Argumenten kring olja respektive lack är upp till var och en att bedöma utifrån de förutsättningar man själv har, och det finns således inget som säger att det ena alltid är bättre än det andra.

## Vax

Vaxning är en mycket gammal metod att behandla trägolv med. Tekniken försvann mer eller mindre under ett antal decennier för att på nytt nu bli aktuell. Man skiljer generellt på två typer av produkter. Dels ett hårdvax som måste poleras ut samt dels så kallade oljevaxer som är i flytande form och som strykes på golvytan. Den traditionella hårdvaxen kan poleras ut med polermaskin och ger en vackert sidenmatt yta. Vaxet bildar ett slitstark skikt men tar lite tid innan den härdat färdigt. Detta behöver inte innebära några problem generellt sett men i situationer där man måste ta golvet i fullt bruk genast efter att ytbehandlingen är klar kan andra produkter vara att föredra. Oljevaxen finns i lite olika

fabrikat. I vårt koncept säljer vi en produkt som heter Osmo. Utifrån denna produkt kan nämnas att den torkar mycket snabbt och lämnar en slitstark yta efter sej, som kan fås i två olika glanser. Appliceringen är enkel och efterpolering är inte nödvändig. Ytan karaktär blir ett mellanting mellan oljans och lackens utseende. Vaxmetoden kan innebära att golvytan upplevs något halare än vid olja eller lack.



## Summering:

Oljan ger trägolvet en möjlighet att alltid bibehålla sina ursprungliga egenskaper och utseende. Den ger dessutom golvet en mycket vackert och levande utseende, samtidigt som slitstark yta kan erbjudas. Visst regelbundet underhåll krävs men belöningen är desto större. Oljevaxen (Osmo) skall i första hand ses som ett alternativ till oljan och kan vara lämplig när torktiden är kritisk eller om extremt slitage råder. Lacken kräver inte samma underhåll, är slitstark och en bekväm väg att gå men kravet på omslipning och ny behandling kommer i framtiden. Utbudet av olika nyanser och glans har skapat en bredare pastell att arbeta ifrån. Får vi rekommendera vår lösning faller givetvis valet på art parkettolja alt Osmo oljevax.

## Pigmentering

De flesta ytbehandlingsprodukter kan pigmenteras. Utbudet av färger och möjligheten till special kulörer är i det närmaste oändligt. Genom att pigmentera ytbehandlingen kan man skapa ett mycket vackert och i vissa fall exklusivt intryck. Det finns en rad olika pigmentfärger som innebär att ett vanligt träslag som t ex ek, enkelt kan förvandlas till ett exotiskt träslag, eller att skapa ett ljusare utseende för golvytan. Fördelen med pigmentering är att man enkelt kan ta bort behandlingen om man slipar om golvet. Nackdelen å andra sidan är att man kan riskera att slita bort färgen om underhållet för övrigt inte är tillräckligt bra utfört. Värna därför alltid om ett bra underhåll.

För att få en jämn och fin behandling krävs kunskap och erfarenhet av utövaren. Anlita därför alltid företag/ person som kan erbjuda detta.

Innan man behandlar hela golvet rekommenderar vi alltid att man behandlar en liten del av golvet samt gör en egen besiktning av resultatet innan fortsatt behandling görs.

I vårt sortiment finner Du en rad olika pigmentprodukter. Några exempel på dessa finner Du på bilden bredvid där vi pigmenterat en oljevax. Det finns även möjlighet att pigmentera vår vanliga parkettolja. Hör gärna av Dig om intresse kring dessa produkter uppstår.

